

Gwella teithiau bob dydd i fenywod a merched

Dr Lucy Baker

Prifysgol Aberystwyth / Aberystwyth University

Mae Trafnidiaeth Cymru yn eiddo i
Lywodraeth Cymru
Transport for Wales is owned by the
Welsh Government

Cyflwyniad

Beth

Bwriad y canllaw hwn yw helpu awdurdodau lleol i gynyddu nifer y menywod a merched sy'n teithio drwy gerdded, defnyddio olwynion, a beicio, yn benodol, drwy wneud y canlynol:

- Cymryd camau ymarferol i wella eu diogelwch.
- Cynyddu eu hyder a'u profiad ar y teithiau hyn.
- Meithrin eu hymgylltiad mewn prosesau dylunio ac ymgynghori.

Mae hyn wedi cael ei wneud mewn modd sy'n sensitif i anghenion menywod, a'i nod yw mynd i'r afael ag anghydraddoldebau rhwng y rhywiau. Rydym ni wedi darllen gwaith ymchwil sydd eisoes yn bodoli i sicrhau bod y canllaw hwn yn hyrwyddo gweithgareddau sy'n gweithio.

Croesewir adborth gan fenywod, merched, ac awdurdodau lleol. Byddwn ni'n integreiddio'r adborth hwn mewn fersiynau o'r canllaw hwn yn y dyfodol.

Pam

Yn fyd-eang, mae menywod yn gyffredinol yn cerdded mwy na dynion - 23% ar gyfartaledd¹ - gan adlewyrchu llai o berchnogaeth a defnydd o geir, cost dulliau amgen, a theithiau byrrach.² Mae menywod hefyd yn defnyddio trafndiaeth gyhoeddus yn fwy na dynion, sy'n cynyddu eu tebygolrwydd o gerdded ymhellach.³

Fodd bynnag, mae menywod yn adrodd lefelau uwch o ofn a phryder ar deithiau bob dydd,⁴ ac maent yn fwy tebygol o brofi trais ac aflonyddu rhywiol.⁵ Mae menywod a merched yn aml yn osgoi cerdded mewn lleoedd ynysig, ar eu pen eu hunain, a phan mae hi'n dywyll.⁶ Mae strydoedd sy'n sgorio'n isel mewn archwiliadau sy'n mesur amryw o nodweddion ar gyfer addasrwydd cerdded yn cael eu defnyddio'n llai gan fenywod na dynion.⁷ Mae merched yn cerdded, yn defnyddio olwynion, neu'n beicio i'r ysgol llai nag y mae bechgyn oherwydd eu bod yn pryderu am eu diogelwch.⁸

Mae menywod yn adrodd eu bod yn llai hyderus na dynion wrth ganfod y ffordd a gall hyn wneud iddynt deimlo'n fwy ansicr.⁹ Mae teithiau

menywod yn aml yn cynnwys cyfrifoldebau gofal¹⁰ a nifer o gyrchfannau,¹¹ ac eto, mae lleoedd a systemau trafndiaeth yn brin o fodloni'r anghenion hyn ac mae hyn yn atal rhai menywod rhag cerdded, defnyddio olwynion, a beicio.¹² Eithiau cyflogaeth sydd wedi bod yn ffocws i ddulliau cynllunio trafndiaeth, a ddatblygwyd ac a gynhaliwyd yn bennaf gan ddynion sy'n arwain at anghenion menywod yn cael eu hanwybyddu mewn trafndiaeth a'r amgylchedd adeiledig.¹³

Yn y DU, mae menywod 50% yn llai tebygol o feicio na dynion,¹⁴ yn cael eu dal yn ôl gan ddiwylliant beicio gwrywaidd¹⁵ a phryderon ynghylch diogelwch traffig, yn enwedig wrth deithio gyda phlant.¹⁶ Er bod menywod yn ymateb yn gadarnhaol i lwybrau di-draffig, mae llwybrau diogel annigonol yn parhau i fod yn rhwystr sylweddol.¹⁷

Sut

Mae Trafnidiaeth Cymru, Llywodraeth Cymru, a phrifysgolion Cymru yn gweithio gydag awdurdodau lleol i newid y ffordd mae pobl yn teithio drwy ymyriadau wedi'u targedu ac rydym ni'n gwybod sy'n gwneud gwahaniaeth. Mae'r canllaw hwn yn darparu enghreifftiau o ddulliau ymgynghori, dylunio, llywodraethu, ac ymgysylltu y gellir eu rhoi ar waith yn lleol i hyrwyddo cerdded, defnyddio olwynion, a beicio ar gyfer teithiau bob dydd ymysg menywod a merched.

Mae hefyd yn nodi negeseuon allweddol i helpu i oresgyn rhwystrau i fenywod a merched rhag cerdded, defnyddio olwynion, a beicio. Byddwn ni'n parhau i ddiweddarau'r astudiaethau achos a'r adnoddau hyn wrth i ni ddeall yn well beth sy'n gweithio i fenywod a merched yng Nghymru.

Mae profiad menywod a merched o deithio yn cael ei siapio'n anghymesur gan risgiau diogelwch gwirioneddol a thybiedig.¹⁸

Gall dylunio diogel a chynhwysol wella profiadau, meithrin hyder, lleihau risg, a chreu mynediad teg i leoedd drwy gerdded, defnyddio olwynion, a beicio.¹⁹

Mae ymgysylltu â menywod a merched yn arwain at ganlyniadau dylunio mwy cynhwysol, hygyrch, ac effeithiol.²⁰

Dulliau allweddol

Dylunio ar gyfer anghenion newidiol menywod

Mae symudedd menywod yn newid yn ystod eu bywydau, a dylai dulliau gweithredu ystyried gwahanol anghenion merched ifanc, pobl ifanc yn eu harddegau, menywod, a menywod hŷn.

Mae merched yn aml yn poeni am ddiogelwch traffig a diogelwch personol (mae merched yn cael eu haflonyddu'n rhywiol o oedran ifanc, gan gynnwys gan gyfoedion sy'n dysgu²¹).²² Mae nodweddion fel tawelu traffig, lonydd beicio, croesfannau i gerddwyr, goleuadau, gwyrddni, a defnydd tir cymysg yn annog teithio llesol annibynnol ar gyfer teithiau byr.²³ Mae merched a phobl ifanc yn aml yn gweld beicio fel rhywbeth nad yw'n 'cŵl', sy'n arwain at gyfraddau beicio is na bechgyn.²⁴

O ran oedolion, menywod sy'n hebrwng plant yn bennaf.²⁵ Mae beicio'n galluogi teuluoedd i dreulio amser gyda'i gilydd ac yn ffordd iach o fyw. Fodd bynnag, gall seilwaith gwael, ymddygiad gyrwyr, a gallu plant wneud i fenywod deimlo'n agored i niwed.²⁶ Mae hyn yn arbennig o berthnasol wrth deithio gyda phlant anabl.²⁷

Gelir hyrwyddo lleoedd a llwybrau cyhoeddus i deuluoedd er mwyn cerdded, defnyddio olwynion, a beicio'n ddiogel ac ar y cyd.²⁸ Mae ymgorffori cysylltiad teuluol a chwarae – gan roi sylw gofalus i ddiogelwch a chyfathrebu wedi'i dargedu â menywod – yn gallu gwella'r canfyddiad o gerdded, defnyddio olwynion, a beicio. Gall digwyddiadau sy'n canolbwyntio ar y teulu hefyd feithrin hyder a gwneud beicio hamdden yn ddigwyddiad dyddiol.

Yn ddiweddarach mewn bywyd, mae menywod yn tueddu i roi'r gorau i yrru'n gynt na dynion, sy'n golygu bod teithio llesol a mynediad at drafndiaeth gyhoeddus yn arbennig o berthnasol i fenywod hŷn.²⁹ Mae menywod yn ddiweddarach mewn bywyd yn fwy tebygol o fod yn gofalu am ddibynyddion sy'n oedolion ac mae eu patrymau teithio'n adlewyrchu hyn, fel mynd gyda pherthnasau i apwyntiadau meddygol neu ddanfôn siopa bwyd.³⁰ Mae menywod yn ddiweddarach mewn bywyd hefyd yn fwy tebygol o gael eu hanafu gan godymau o'u cymharu â dynion a phobl iau.³¹ Dylai awdurdodau lleol feddwl am lwybrau di-draffig diogel, trafndiaeth gyhoeddus hygyrch, a chyfathrebu'n glir am fanteision iechyd a hamdden.

Dull croestoriadol

Mae dull croestoriadol yn cydnabod bod profiadau menywod o symudedd yn cael eu llywio gan ffactorau sy'n gorgyffwrdd fel hil, crefydd, anabled, rhywioldeb, a hunaniaeth rhywedd. Er enghraifft, mae rhai menywod yn dibynnu mwy ar gerdded neu drafndiaeth gyhoeddus, tra bo eraill yn wynebu mwy o wahaniaethu neu drais oherwydd hunaniaethau gweledol.³² Dylai dylunio a gwneud penderfyniadau cynhwysol adlewyrchu gwahanol brofiadau ac anghenion mewn ymgyrchoedd a buddsoddiad mewn seilwaith er mwyn sicrhau bod ymgysylltu ac ymgynghori yn hygyrch i wahanol grwpiau o fenywod a merched.

Materion yn ymwneud â chynrychiolaeth - gall stereoteipiau hiliol a rhyweddol ynghylch pwy sy'n beicio wneud i fenywod deimlo eu bod wedi'u heithrio neu eu bod yn orweladwy.³³ Gall hyrwyddo beicio fel rhywbeth diogel a phleserus helpu i herio'r camsyniadau gwrywaidd a hiliol.³⁴ Mae cerdded, defnyddio olwynion, beicio, neu gyfeillion bws a thrên yn gallu helpu i gynllunio teithiau a magu hyder.

Mae adnoddau fel canllawiau dylunio strydoedd, canllawiau'r Ddeddf Teithio Llesol ac Aseidiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb yn sicrhau bod seilwaith (gan gynnwys newidiadau dros dro) yn hygyrch i bob defnyddiwr.³⁵

Cyllidebu ar sail rhyw

Mae cyllidebu ar sail rhyw yn golygu dadansoddi cyllidebau drwy lens rhywedd i sicrhau bod adnoddau'n cael eu dyrannu'n deg. Ym maes teithio llesol, mae hyn yn golygu deall sut mae dynion a menywod yn defnyddio cerdded, defnyddio olwynion, a beicio yn wahanol, ac addasu blaenoriaethau buddsoddi yn unol â hynny.

Dylai trafndiaeth a manau cyhoeddus fod yr un mor hygyrch ac anwahaniaethol i bawb. Mae cyllidebu ar sail rhyw yn helpu i asesu effeithiau penderfyniadau ariannol ar degwch, gan nodi a yw buddsoddiadau'n lleihau neu'n gwaethygu anghydraddoldebau.³⁶ Gall adnoddau fel Aseidiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb a dadansoddiadau cost a budd gefnogi'r broses hon drwy sicrhau nad yw dyraniadau cyllid ac arbedion yn atgyfnerthu anghydraddoldebau presennol nac yn creu anghydraddoldebau newydd.

I gael rhagor o wybodaeth am yr Aseiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb, ewch i: [Aseidiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb rhwng y Rhywiau.](#)

Mae menywod a merched yn dal i gael eu tangynrychioli mewn cynllunio trafndiaeth, yn broffesiynol ac o fewn prosesau ymgysylltu.³⁷ Ac eto, mae eu hanghenion a'u profiadau'n wahanol i rai dynion. Er enghraifft, mae menywod yn ymateb yn fwy cadarnhaol na dynion i'r gwelliant mewn gwybodaeth ar gyfer canfod y ffordd mewn manau cyhoeddus wrth iddo wella diogelwch a chynyddu hyder.³⁸ Gyda chyllidebu ar sail rhyw, gellir cyfeirio arian at, er enghraifft, gwybodaeth gliriach am ganfod y ffordd a fyddai'n gwella diogelwch menywod.

Dylid casglu data wedi'i ddadgyfuno ar sail rhyw i ystyried gwahaniaethu rhwng effaith unrhyw addasiadau. Dylai cynlluniau newydd ddefnyddio dylunio cyfranogol gyda chynrychiolaeth amrywiol a gallent gael eu cefnogi gan weithgor gyda chynrychiolaeth gytbwys o ran y rhywiau i arwain y broses.

I gael rhagor o wybodaeth am gyllidebu ar sail rhyw, ewch i:

- [Yr achos dros gyllidebu rhywedd mewn teithio llesol - Walk Wheel Cycle Trust](#)
- [Cyllidebu ar Sail Rhyw – Grŵp Cyllideb Menywod](#)

Diogelwch personol a chorfforol

Mae amharodrwydd menywod i gerdded, defnyddio olwynion, a beicio yn aml yn deillio o brofiadau go iawn o drais ar sail rhywedd a diffyg ymddiriedaeth mewn sefydliadau fel yr heddlu, y system gyfiawnder, gweithredwyr trafndiaeth, a chynllunwyr trefol.³⁹

Mae seilwaith cerdded, defnyddio olwynion, a beicio mwy diogel yn cyfrannu'n sylweddol at degwch sy'n gysylltiedig â thrafnidiaeth a bydd yn annog mwy o fenywod i deithio'n llesol.⁴⁰ Mae nodweddion dylunio sy'n lleihau risg ac yn cyfrannu at fenywod a merched yn teimlo'n fwy diogel yn cynnwys goleuadau da, seilwaith wedi'i gynnal a'i gadw'n dda, llinellau gweld clir, mynedfeydd ac allanfeydd rheolaidd, a llwybrau sydd â gwyliadwriaeth oddefol (er enghraifft, sydd mewn golwg i gartrefi, siopau neu swyddfeydd).⁴¹ The improved safety of routes and public transport should then be communicated to women.

Dylid cyfleu'r diogelwch gwell i lwybrau a thrafnidiaeth gyhoeddus i fenywod.

Mae cysyniadau dylunio o'r fath hefyd yn galluogi plant i deithio'n annibynnol o oedran ieuengach, gan leihau'r amser y mae angen i fenywod ei dreulio yn teithio.⁴² Mae mapiau cyffyrddadwy a hyfforddiant ar sut i'w defnyddio yn helpu defnyddwyr dall / sydd â nam ar eu golwg i symud drwy leoedd cyhoeddus.⁴³

Gallai awdurdodau lleol a heddluoedd gydweithio i gefnogi ymgyrchoedd i feithrin ymddiriedaeth y cyhoedd drwy gyfathrebu'n glir ynghylch sut i adrodd am ddigwyddiadau a thrwy ddangos bod adroddiadau'n cael eu cymryd o ddifrif. Os ydych chi'n defnyddio agwedd dim goddefgarwch, ystyriwch sut bydd hyn yn cael ei wreiddio a'i orfodi – er enghraifft, drwy gamau gweithredu, gweithdrefnau, neu ymrwymadau polisi ffurfiol penodol.

Mae [Rhaglen Strydoedd Mwy Diogel Manceinion Fwyaf](#) yn cynnig enghraifft ddefnyddiol, gydag ymyriadau wedi'u targedu, dulliau adrodd gwell, a gweithgareddau gorfodi gweladwy yn helpu i feithrin hyder y cyhoedd.

Ystyried cyfrifoldebau gofal

Mae menywod yn fwy tebygol o wneud nifer o dasgau mewn un trip, megis casglu'r plant o'r ysgol, dyletswyddau gofalu eraill, siopa bwyd, anghenion y cartref, a chyflogaeth.⁴⁴ Mae canoli clinigau iechyd, ysgolion, fferyllfeydd, siopau, meithrinfeydd, a chyfleusterau hamdden yn lleihau pellter, amser, a chost menywod. Gallai gynyddu'r nifer sy'n cerdded, yn defnyddio olwynion, ac yn beicio ar gyfer teithiau o'r fath.⁴⁵

Gellid lleoli cyfleusterau gofal plant mewn canolfannau trafndiaeth neu'n agos at gyfnwidfeydd trafndiaeth i wella symudedd a chyfleoedd cyflogaeth. Byddai annog cyflogwyr mawr i integreiddio gwasanaethau meithrinfa yn eu hystadau yn cael effaith debyg.⁴⁶

Gallai dulliau canfod y ffordd gynnwys arwyddion a gwybodaeth am llwybrau i hwyluso teithio i leoedd sy'n berthnasol i deithiau sy'n gysylltiedig â gofal, domestig, a hamdden. Gellid cynnwys y lleoliadau hynny mewn llwybrau gwasanaeth bysiau fel cyrchfannau a'u hychwanegu at amserlenni llwybrau i helpu menywod i gynllunio teithiau'n effeithlon.

Ymyriadau sy'n gweithio

Cynllun Plant a Phobl Ifanc ar gyfer Grangetown a Llanisien, Caerdydd⁴⁷

Cydweithiodd Fforwm Ieuenctid Pafiliwn Grangetown a Phrifysgol Caerdydd i gynnwys 150 o bobl ifanc mewn cynllun i wella cymdogaeth Caerdydd i blant a phobl ifanc.

Y prosiect:

- Gwelwyd bod merched a menywod ifanc yn pwysleisio nodweddion diogelwch (fel goleuo parciau) ac eisiau mwy o amwynderau fel meinciau a stondinau bwyd dros dro yn y parciau, gwyrddni, bywyd gwyllt, lleoedd i chwarae, cymryd rhan mewn chwaraeon, a chymdeithasu.
- Tynnwyd sylw at enghreifftiau o'r hyn sy'n bwysig i bobl ifanc yn eu cymunedau a'r hyn sydd ei angen arnynt i deithio'n fwy annibynnol, gan ddefnyddio dull sy'n sensitif i rywedd.
- Gwnaed awgrymiadau ynghylch sut i gynnwys pobl ifanc yn y gwaith o ddylunio,

diagnosio pryderon symudedd, a chyd-greu ymyriadau.⁴⁸

Gweler hefyd [Y Platfform Map Cyhoeddus yn Ynys Môn](#), prosiect dylunio cyfranogol sy'n cynnwys pobl ifanc ac oedolion drwy fapio digidol, adrodd straeon, a chasglu data lleol a fydd yn dylanwadu ar gynllunio a pholisi.

Astudiaeth ddiogelwch y Drenewydd a Llanllwchaearn

Yn dilyn adroddiadau am bryderon ynghylch diogelwch personol, mae Cyngor Sir Powys yn gwella rhan o lwybr 81 y Rhwydwaith Beicio Cenedlaethol rhwng Llanllwchaearn a'r Drenewydd. Ymgysylltodd y prosiect â menywod a merched drwy weithdai, adborth ar-lein, a chyfweiliadau wyneb yn wyneb i ddeall pryderon ynghylch diogelwch. Mae menywod yn ymwneud â chyflawni prosiectau fel ymchwilyr, dylunwyr, a swyddogion ymgysylltu.

- Roedd y prif bryderon yn cynnwys goleuadau gwael, mynedfeydd ac allanfeydd cyfyngedig, ymddygiad gwrthgymdeithasol, llwybrau cul, a llystyfiant wedi gordyfu. Roedd y mewnwelediadau hyn yn sail i ddyluniadau rhagarweiniol a "Rhestr Wirio Astudio Diogelwch".
- Mae gwelliannau wedi cael eu gwneud ar unwaith gyda chynigion mwy yn cael eu hintegreiddio mewn rhaglenni cyllido yn y dyfodol.
- Bydd y canlyniadau'n cyfrannu at becyn cymorth cenedlaethol i gefnogi'r gwaith o roi gwelliannau diogelwch personol ar waith yn ehangach ledled Cymru.

Mae'r prosiect yn blaenoriaethu profiad bywyd, gan ddefnyddio cyd-ddylunio i sicrhau bod atebion yn adlewyrchu anghenion menywod a chasglu tystiolaeth ar gyfer arferion gorau y gellir eu hehangu.

Cynyddu nifer y menywod sy'n beicio

Mae ymyriadau i annog menywod a merched i feicio yn tueddu i gael eu targedu at grwpiau lleol neu benodol. I gael rhai syniadau ynghylch beth allai weithio, edrychwch sut:

- Mae [Pedal Power](#) yng Nghaerdydd yn annog menywod i feicio.
- [Mae Cycle Sisters](#) yn annog mwy o fenywod Mwslimaidd ac ethnig amrywiol i feicio.
- Mae [Make Space for Girls](#) yn sicrhau bod parciau'n cael eu dylunio ar gyfer anghenion merched a menywod ifanc.
- Mae [Prosiect Peilot Archwilio Diogelwch Menywod](#) yn helpu grwpiau i gynnal archwiliadau diogelwch.
- Mae [London Cycling Campaign](#) yn annog menywod i seiclo yn y brifddinas.

Darllen pellach

- Ymyriadau a ganfuwyd gan yr Hyrwyddwyr Trafnidiaeth sy'n mynd i'r afael â Thrais yn erbyn Menywod a Merched: [Canfyddiadau o'r sgan ymyriadau diogelwch trafndiaeth i fenywod a merched - GOV.UK](#)

Is-nodiadau

- 1 Goel, R., et al. (2023). Gender differences in active travel in major cities across the world. *Transportation* 50(2), tt.733-749.
- 2 Bostock, L. (2001) Pathways of disadvantage? Walking as a mode of transport among lowincome mothers. *Health & social care in the community*, 9(1), tt.11-18.
- 3 Goel, R., et al. (2023). Gender differences in active travel in major cities across the world. *Transportation* 50(2), tt.733-749.
- 4 Pain, R.H. (1997). Social geographies of women's fear of crime. *Transactions of the Institute of British geographers*, tt.231-244.
- 5 Lewis, S., Saukko, P. and Lumsden, K. (2021). Rhythms, sociabilities and transience of sexual harassment in transport: Mobilities perspectives of the London underground. *Gender, Place & Culture*, 28(2), tt.277-298. Moreno, M.J.G., Prados, J.S.F. and Cuenca-Piqueras, C. (2022). Fear for All Women: European women's fear of harassment and aggression in public spaces. *Journal of interpersonal violence*, 37(7-8), tt.NP4160-NP4186.
- 6 Zhang, M., Zhao, P., Tong, X. (2022). Constructing women's immobility: Fear of violence and Women's constricted nocturnal travel behaviour. *Travel Behaviour and Society*, 26, tt.178-192.
- 7 Jensen, W.A., Stump, T.K., Brown, B.B., Werner, C.M. and Smith, K.R. (2017). Walkability, complete streets, and gender: Who benefits most?. *Health & place*, 48, tt.80-89.
- 8 Salway, R., Emm-Collison, L., Sebire, S.J., Thompson, J.L., Lawlor, D.A. and Jago, R. (2019). The association of school-related active travel and active after-school clubs with children's physical activity: a cross-sectional study in 11-year-old UK children. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 16(1), t.72.
- 9 Koskela, H. and Pain, R. (2000). Revisiting fear and place: women's fear of attack and the built environment. *Ar gael* [yma](#).
- 10 Sanchez de Madariaga, I. (2013). From Women in Transport to gender in transport: challenging conceptual frameworks for improved policymaking. *Journal of International Affairs* (67), tt.43-66.
- 11 Aldred, R., et al. (2016). Does More Cycling Mean More Diversity in Cycling? *Transport Reviews* 36(1): 28-44. Aldred, R., et al. (2017). Cycling provision separated from motor traffic: a systematic review exploring whether stated preferences vary by gender and age. *Transport Reviews* 37(1): 29-55. Ravensbergen, L., et al. (2020). Vélobilities of care in a low-cycling city. *Transportation Research Part A: Policy and Practice* 134: tt.336-347. Ravensbergen, L. (2022). 'I wouldn't take the risk of the attention, you know? Just a lone girl biking': examining the gendered and classed embodied experiences of cycling. *Social & Cultural Geography*, 23(5), tt.678-696.
- 12 Chakrabarti, S. and Joh, K. (2019). The effect of parenthood on travel behavior: Evidence from the California household travel survey. *Transportation Research Part A: Policy and Practice* 120, tt.101-115. Brazil K., Bedard M., Willison K. et al. (2003) Caregiving and its impact on families of the terminally ill. *Aging and Mental Health* 7, tt.376-382.
- 13 Siemiatycki, M., Enright, T. and Valverde, M. (2020). The gendered production of infrastructure. *Progress in Human Geography*, 44(2), tt.297-314. Smith, R., Jain, P., Grisé, E., Boisjoly, G. and Ravensbergen, L. (2025). Does Public Transport Planning Consider Mobility of Care? A Critical Policy Review of Toronto, Canada. *Sustainability*, 17(12), t.5466.
- 14 Aldred, R., et al. (2016). Does More Cycling Mean More Diversity in Cycling? *Transport Reviews* 36(1), tt.28-44. Goel, R., et al. (2023). Gender differences in active travel in major cities across the world. *Transportation* 50(2), tt.733-749.
- 15 Aldred, R., et al. (2016). Does More Cycling Mean More Diversity in Cycling? *Transport Reviews* 36(1), tt.28-44. Ravensbergen, L. (2022). 'I wouldn't take the risk of the attention, you know? Just a lone girl biking': examining the gendered and classed embodied experiences of cycling. *Social & Cultural Geography*, 23(5), tt.678-696.

- 16 Ravensbergen, L., Buliung, R. and Laliberté, N. (2019). Toward feminist geographies of cycling. *Geography compass*, 13(7), t.e12461.
- 17 Dill, Jennifer, Tara Goddard, Christopher Monsere, and Nathan McNeil, (2014). Can protected bike lanes help close the gender gap in cycling? Lessons from five cities. Ar gael [yma](#).
- 18 Department for Transport (2025). [Personal Safety on Public Transport](#).
- 19 Welsh Government, Active Travel Act guidance. Ar gael [yma](#).
- 20 Welsh Government, Active Travel Act guidance. Ar gael [yma](#).
- 21 Welsh Parliament, Children, Young People and Education Committee (2022) Everybody's affected Peer on peer sexual harassment among learners. Ar gael [yma](#). Welsh Government (2023). Peer-on-peer sexual harassment among 16 to 18 year old learners in further education (FE) colleges across Wales. Ar gael [yma](#).
- 22 Smith, T. (2025) A Llanishen to grow up in. Ar gael [yma](#)
- 23 Page, A.S., Cooper, A.R., Griew, P. and Jago, R. (2010). Independent mobility, perceptions of the built environment and children's participation in play, active travel and structured exercise and sport: the PEACH Project. *International journal of behavioral nutrition and physical activity*, 7(1), t.17.
- 24 Underwood, S. K., Handy, S., Paterniti, D. A., et al. (2014). Why do teens abandon bicycling? A retrospective look at attitudes and behaviours. *Journal of Transport & Health*, 1(1), tt.17-24. Cavill, N. and Watkins, F., (2007). Cycling and health: An exploratory study of views about cycling in an area of North Liverpool, UK. *Health Education* 107(5), tt.404-420.
- 25 Craig, L. and Van Tienoven, T.P. (2019). Gender, mobility and parental shares of daily travel with and for children: a cross-national time use comparison. *Journal of transport geography*, 76, tt.93-102.
- 26 Sersli, S., Gislason, M., Scott, N., et al. (2020). Riding alone and together: Is mobility of care at odds with mothers' bicycling? *Journal of Transport Geography*, 83, 102645
- 27 Landby, E. (2020). Mobility of mothers with disabled children: A matter of gender-disability intersectionality?, t.31. Ar gael [yma](#).
- 28 Boyer, K., Spinney, J. (2016). Motherhoods, mobility and materiality: material entanglements; journey-making and the process of becoming mother. *Environment and Planning D Society and Space*, 34(6).
- 29 D'Ambrosio, L. A., Donorfio, L. K. M., Coughlin, J. F., et al. (2008). Gender differences in self-regulation patterns and attitudes toward driving among older adults. *Journal of Women and Aging*, 20(3-4), tt.265-282.
- 30 Croucher, K., Gilroy, R., Bevan, M., et al. (2021). The mobilities of care in later life: Exploring the relationship between caring and mobility in the lives of older people. *Ageing & Society*, 41(8), tt.1788-1809.
- 31 Elvik, R. and Bjørnskau, T. (2019). Risk of pedestrian falls in Oslo, Norway: Relation to age, gender and walking surface condition. *Journal of Transport & Health*, 12, tt.359-370.
- 32 Lubitow, A., Abelson, M.J., Carpenter, E. (2020). "Transforming mobility justice: Gendered harassment and violence on transit." *Journal of Transport Geography*, 82. Mason-Bish H, Zempi I. (2019). Misogyny, racism, and Islamophobia: Street harassment at the intersections. *Feminist Criminology*. 14(5), tt.540-59. Mason-Bish, H., 'Every Day is Filled with Unexpected Violations': Examining the Continuum of Disability Hate Crime for Disabled Women. In *Disability Hate Crime* (Routledge, 2019) tt. 105-120.
- 33 See TfW's [photo library](#) for inspiration.
- 34 Pedroso, D., Aldred, R. (2023). "In the opposite lane: How Women of Colour experience, negotiate and apply an oppositional gaze to dominant cycling discourses." *Transportation Research Interdisciplinary Perspectives* 19.
- 35 Department for Transport (2007) *Manual for Streets 1*. Ar gael [yma](#). Chartered Institute of Highways and Transport (2010) *Manual for*

- Streets 2. Ar gael [yma](#). Welsh Government, Active Travel Act guidance. Ar gael [yma](#). Guide Dogs for the Blind (n.d.) Street Design Guidance for Local Authorities. Ar gael [yma](#). RNIB (n.d.) Key Principles of Inclusive Street Design. Ar gael [yma](#).
- 36 Women's Budget Group (2025). Embedding Gender Equality Across Government. Ar gael [yma](#).
- 37 Siemiatycki, M., Enright, T. and Valverde, M. (2020). The gendered production of infrastructure. *Progress in Human Geography*, 44(2), tt.297-314. Uteng, T.P. (2021). Gender gaps in urban mobility and transport planning. In *Advances in transport policy and planning* (Vol. 8, tt. 33-69). Academic Press.
- 38 Ryan, D.J. and Hill, K.M. (2022). Public perceptions on the role of wayfinding in the promotion of recreational walking routes in greenspace—Cross-sectional survey. *Wellbeing, space and society*, 3, t.100111.
- 39 Lubitow, A., Abelson, M.J. and Carpenter, E. (2020). Transforming mobility justice: Gendered harassment and violence on transit. *Journal of transport geography*, 82, t.102601. Uteng, T.P. (2021). Gender gaps in urban mobility and transport planning. In *Advances in transport policy and planning* (Vol. 8, tt.33-69). Academic Press.
- 40 Sagaris, L., Baker, L. and Woodcock, A. (2024). Gender, transport, and health: Emerging trends and gaps in global research. *Advances in transport policy and planning*, 13, tt.379-434.
- 41 McAndrews C, Schneider RJ, Yang Y, Kohn G, Schmitz A, Elliott F, Pittner J, Purisch H. (2023). Toward a gender-inclusive complete streets movement. *Journal of Planning Literature*.38(1), tt.3-18.
- 42 Page, A.S., Cooper, A.R., Griew, P. and Jago, R. (2010). Independent mobility, perceptions of the built environment and children's participation in play, active travel and structured exercise and sport: the PEACH Project. *International journal of behavioral nutrition and physical activity*, 7(1), t.17.
- 43 Cole, H. (2023). Multivalent cartographic accessibility: Tactile maps for collaborative decision-making. *Cartographic Perspectives*, (101), tt.25-44.
- 44 Ravensbergen, L., et al. (2020). "Vélobilities of care in a low-cycling city." *Transportation Research Part A: Policy and Practice*, 134, tt.336-347.
- 45 Ravensbergen, L., et al. (2020). "Vélobilities of care in a low-cycling city." *Transportation Research Part A: Policy and Practice*, 134, tt.336-347.
- 46 Rashmi, H., Raj, J., Shetty, M.C., Rodrigues, C., Ashwitha, K., Narayan, U.L., Monteiro, E. and Castelino, L.M. (2026). Bibliometric Insights into the Role of Crèche Facilities for Women in the Workforce. In *Strategic Decision-Making in Dynamic Business Environments: Systems and Control Perspectives* (tt. 97-108). Cham: Springer Nature Switzerland.
- 47 Smith, T. (2025) A Llanishen to grow up in. Ar gael [yma](#). Khan, Met al. (2023) A Grangetown to grow up in: A children and young people's plan for Grangetown, Cardiff. Ar gael [yma](#). Khan, M. et al. (2023) Co-creating a neighbourhood plan with children and young people: A toolkit for planners, designers, teachers and youth workers. Ar gael [yma](#).
- 48 Smith, T. (2025) A Llanishen to grow up in. Ar gael [yma](#). Khan, Met al. (2023) A Grangetown to grow up in: A children and young people's plan for Grangetown, Cardiff. Ar gael [yma](#). Khan, M. et al. (2023) Co-creating a neighbourhood plan with children and young people: A toolkit for planners, designers, teachers and youth workers. Ar gael [yma](#).

